
Utfärdad: 12.01.2023	Träder i kraft: 12.01.2023	Giltighetstid: tills vidare
-------------------------	-------------------------------	--------------------------------

Rättsgrund:
Lagen om transportservice (320/2017) 29 § 5 mom.

Genomförd EU-lagstiftning:
Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2561 om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport (kodifiering)

Ändringsuppgifter:
Upphäver Transport- och kommunikationsverkets föreskrift TRAFICOM/543637/03.04.03.00/2021 som trädde i kraft den 1 juli 2022

Teoriprov för grundläggande yrkeskompetensutbildning för lastbils- och bussförare

Innehåll

1	Avläggande av teoriprov	1
2	Muntligt teoriprov	1
3	Anlitande av tolk vid muntligt teoriprov	2
4	Innehållet i och bedömningen av teoriprovet.....	3
5	Svikligt förfarande i teoriprovet	4

1 Avläggande av teoriprov

Teoriprovet för grundläggande yrkeskompetensutbildning för lastbils- och bussförare ska avläggas digitalt på ett serviceställe för Transport- och kommunikationsverkets tjänsteproducent. Det finns separata teoriprov för erhållande av yrkeskompetensen för gods- och persontrafik. Det går inte att kombinera teoriproven för olika trafikslag.

Vid teoriprovet får man inte ha med sig mobiltelefoner, hörlurar, annan kommunikationsutrustning eller lagringsmedium och inte heller material eller utrustning som kan användas för att helt eller delvis avlägga provet svikligen eller för att kopiera eller på annat sätt vidarebefordra provfrågor. Det är inte heller tillåtet att föra med sig ovan nämnda material eller utrustning till provlokalen. Det är inte tillåtet att i provlokalen diskutera med någon annan än tjänsteproducentens personal. Därtill är det förbjudet att avlägga provet på någon annans vägnar samt att på något sätt kopiera eller spara provet eller dess delar.

Svarstiden per prov är 30 minuter.

Transport- och kommunikationsverkets tjänsteproducent kan spela in provtillfället.

2 Muntligt teoriprov

Teoriprovet får avläggas muntligen med förlängd svarstid (60 minuter), om något av följande villkor uppfylls:

- 1) den som avlägger teoriprovet har ett annat modersmål än finska eller svenska, och hans eller hennes kunskaper i finska eller svenska anses vara bristfälliga,
- 2) den som avlägger teoriprovet är inte läskunnig,
- 3) den som avlägger teoriprovet kan hänvisa till hälsoskäl till förlängd svarstid:
 - a) den som avlägger teoriprovet har dyslexi eller en lässvårighet och han eller hon uppvisar ett skriftligt undertecknat utlåtande eller utredning om dyslexin eller lässvårigheten som utfärdats av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården eller en speciallärare och som också anger namnet på och personbeteckningen eller födelsetiden för den som avlägger teoriprovet.
 - b) den som avlägger teoriprovet är döv och har teckenspråk som sitt modersmål,
 - c) den som avlägger teoriprovet kan hänvisa till ett annat hälsoskäl som förhindrar avläggande av teoriprovet inom 30 minuters svarstid, och han eller hon uppvisar ett skriftligt undertecknat utlåtande eller utredning av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som anger ICD-10-diagnoskoden för sjukdomen eller störningen hos den som avlägger teoriprovet samt namnet på och personbeteckningen eller födelsetiden för den som avlägger teoriprovet.

Vid ett muntligt teoriprov finns en mottagare av körprov på plats under hela provprestationen.

Om den som ska avlägga teoriprovet har ett annat modersmål än finska eller svenska, får han eller hon ta med sig en ordbok i tryckt form till det muntliga provet. Innan provet inleds kontrolleras ordboken av tjänsteleverantörens personal.

3 Anlitande av tolk vid muntligt teoriprov

Den som avlägger teoriprovet får vid behov anlita en tolk vid teoriprovet om han eller hon uppfyller villkoren i strecksatserna 1, 2 eller 3b i 2 punkten i föreskriften.

Tolken ska vara en utbildad och professionell tolk. Utbildningen verifieras med ett examensintyg.

I sådana små språkgrupper där några utbildade tolkar inte finns att tillgå ska den som fungerar som tolk hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om godkännande för att tolka teoriprovet innan han eller hon kan tolka provet, för vilket godkännande att fungera som tolk har sökts, åt den som avlägger teoriprovet.

I situationer där någon utbildad tolk inte finns att tillgå till skäliga kostnader kan man hos Transport- och kommunikationsverket ansöka om godkännande för att tolka teoriprovet via kommunikationsutrustning. I samband med att bevilja godkännandet kan Transport- och kommunikationsverket bevilja undantag från förbudet att föra med sig material och utrustning till teoriprovlokalen som anges i 1 punkten i denna föreskrift.

Tolken eller personen som Transport- och kommunikationsverket godkänt som tolk ska vara en redbar, pålitlig och annars för detta uppdrag lämplig person som har den skicklighet som krävs för uppdraget. Den som avlägger teoriprovet står för de kostnader som anlitandet av en tolk medför.

Tolken får inte se provmaterialet. Mottagaren av provet läser frågorna i teoriprovet högt och tolken ska tolka det mottagaren av provet säger för den som avlägger teoriprovet. Transport- och kommunikationsverkets tjänsteleverantör ska på begäran förse tolken med anteckningsmaterial, som tolken ska överlämna till den deltagande förarprovaren efter provet.

Mottagaren av teoriprovet ska se till att tolken inte har någon möjlighet att påverka svaren som den som avlägger teoriprovet ger.

Transport- och kommunikationsverket har möjlighet att bevilja undantag för anlitande av tolk enligt denna föreskrift.

4 Innehållet i och bedömningen av teoriprovet

Provet innehåller 30 flervalfrågor. Varje fråga har tre svarsalternativ av vilka ett är det korrekta alternativet. Flervalfrågornas ämnesområden bestäms enligt målen i förteckningen över ämnen som finns i bilaga 1 till direktivet 2003/59/EG om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3820/85 och rådets direktiv 91/439/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 76/914/EEG. Provet innehåller åtminstone en fråga om varje ämnesområde. Ämnesområdena anges i tabellen nedan.

	Godstrafik Antalet frågor/prov	Persontrafik Antalet frågor/prov
1.1 att känna till kraftöverföringens egenskaper för optimal användning av dessa	2	2
1.2 att känna till säkerhetsanordningarnas tekniska egenskaper och funktion för att behärska fordonet, minska slitage och förebygga störningar	2	2
1.3 att kunna optimera bränsleförbrukningen	2	2
1.4 att kunna förutse, bedöma och anpassa sig till risker i trafiken	2	2
1.5 att kunna ombesörja en lastning och samtidigt uppfylla säkerhetskraven och använda fordonet på ett korrekt sätt	3	
1.6 att kunna säkerställa passagerarnas säkerhet och bekvämlighet		3
1.7 att kunna ombesörja en lastning och samtidigt uppfylla säkerhetskraven och ett korrekt utnyttjande av fordonet		2
2.1 att känna till sociala förhållanden inom vägtransportområdet och bestämmelser om dessa	3	2
2.2 att känna till bestämmelserna för godstransporter	3	
2.3 att känna till bestämmelserna för persontransporter		3

3.1 att vara medveten om riskerna i trafiken och om arbetsrelaterade olyckor	2	2
3.2 att kunna förebygga brottslighet och människosmuggling	1	1
3.3 att kunna förebygga fysiska risker	2	2
3.4 att vara medveten om vikten av fysisk och psykisk förståelse	2	2
3.5 att kunna bedöma krissituationer	2	2
3.6 att kunna uppvisa ett sådant beteende som bidrar till att företagets profil höjs	2	2
3.7 att känna till ekonomiska villkor för godstransporter på väg och organisationen av marknaden	2	
3.8 att känna till ekonomiska villkor för persontransporter på väg och organisationen av marknaden		1
Antalet frågor totalt:	30	30

Det digitala systemet kontrollerar svaren och meddelar provresultatet. Provet godkänns om minst 22 av de 30 svaren är korrekta. Frågor som inte har besvarats tolkas som felaktiga svar. Om antalet korrekta svar underskrider ovan nämnda minimiantalet poäng, underkänns provet. Prov som underkänts kan omedelbart tas om.

Efter att ha avlagt teoriprovet har den som avlagt provet rätt att få respons på provet per e-post eller som utskrift av tjänsteproducenten.

Transport- och kommunikationsverket äger materialet som används i teoriprovet och lämnar ut inga sådana uppgifter om teoriprovet som skulle kunna äventyra förverkligandet av teoriprovet syfte eller användningen av provet i framtiden.

5 Sviktigt förfarande i teoriprovet

Att i provet använda eller försöka använda sådan utrustning eller sådana medel som nämns i 1 punkten andra stycket i föreskriften och som är förbjudna i provlokalen betraktas som fusk i teoriprovet.

Om det upptäcks att den som deltar i teoriprovet eller tolken som anlitas vid provet gör sig skyldig till verksamhet som betraktas som fusk under provet, ska provets anordnare avbryta provet för den som avlägger provet och underkänna provprestationen.

Teoriprovet ska avläggas som ett muntligt prov, om den som avlägger teoriprovet tidigare har förfarit sviktigen i provet för den aktuella kategorin.

Tjänsteproducentens personal ska anmäla allt fusk de observerar till Transport- och kommunikationsverket.

Helsingfors den 12.01.2022

Kirsi Karlamaa
generaldirektör

Kati Heikkinen
överdirektör